

Ministerul Culturii al Republicii Moldova
Colegiul Național de Coregrafie

"Aprob"

Directorul Colegiului Național de Coregrafie

_____
"___" _____ 2021

Curriculumul disciplinar
F. 05.O. 013 Istoria dansului V

Specialitatea: 21590 Coregrafie

Calificarea: 265303 Balerin

Chișinău 2021

Curriculumul a fost elaborat în cadrul Proiectului *EuropeAid/133700/C/SER/MD/12*
"Asistență tehnică pentru domeniul învățământ și formare profesională
în Republica Moldova",
implementat cu suportul financiar al Uniunii Europene

Autor:

Eugen Girneț – Maestru în Arte, grad didactic superior.

Aprobat de:

Consiliul profesoral al Colegiului Național de Coregrafie

Director _____

"__" _____ 2021

Recenzie:

1. Mindris Eliade Cristian, profesor și istoric balet;
2. Guțu Zoia, doctor în artă, profesor universitar AMTAP

Adresa curriculei pe internet:

Portalul național de învățământ profesional tehnic <http://www.ipt.md/ro/produse-naționale>

Cuprins

<u>I. Preliminarii.....</u>	4
<u>II. Motivația, utilitatea modulului pentru dezvoltarea profesională.....</u>	5
<u>III. Competențele profesionale specifice modulului.....</u>	5
<u>IV. Administrarea modulului.....</u>	6
<u>V. Unitățile de învățare.....</u>	6
<u>VI. Repartizarea orientativă a orelor pe unități de învățare.....</u>	8
<u>VII. Studiu individual ghidat de profesor.....</u>	8
<u>VIII. Lucrările practice recomandate.....</u>	9
<u>IX. Sugestii metodologice .....</u>	10
<u>X. Sugestii de evaluare a competențelor profesionale.....</u>	12
<u>XI. Resursele necesare pentru desfășurarea procesului de studii .....</u>	16
<u>XII. Resursele didactice recomandate elevilor .....</u>	16

I. Preliminări.

Obiectul de bază al studierii cursului “Istoria dansului” constituie asimilarea de către elevi a principalelor etape de dezvoltare ale artei coregrafice și a valorilor spirituale ale acestui gen de artă. Cursul este constituit din descrierea vieții și creației a marilor coregrafi activitatea cărora a determinat evoluția artei coregrafice. Un loc aparte ocupă analiza celor mai valoroase opere coregrafice. Arta interpretativă este prezentată în contextul participării dansatorilor vestiți în montări valoroase. Performanțele predării artei coregrafice, starea criticii artistice se reflectă în prelegeri care anticipa studierea perioadei respective. Prelegeri magistrale se proiectează conform principiului de la general la particular. La început se caracterizează principalele evenimente sociale și politice, apoi cele culturale și artistice: performanțele muzicale, teatrale, estetice etc. În continuare se analizează evenimentele artei coregrafice și tendințele generale de dezvoltare a teatrului de balet. În cadrul analizei creației maistrilor de balet se evidențiază următoarele aspecte: descrierea epocii, școli artistice, activitatea interpretativă, debuturi coregrafice, creații principale, evoluția creației, analiza spectacolelor, estetica creației coregrafilor (alegerea subiectelor, problematica, particularitățile structurării scenariilor, mijloace de exprimare, tradiții și inovații în creații), activitatea pedagogică, viziuni conceptuale etc. Analiza complexă a creației coregrafice depinde de existența materialului intuitiv-literatură respectivă, materiale video, ilustrații, picturi etc. În cadrul cursului este nevoie de respectat linia logică a dezvoltării teatrului de balet - renovarea tematicii, subiectelor, ideilor; modificări în dramaturgie, muzică, scenografie, coregrafie, precum și evoluția tehnicii mijloacelor și formelor ale artei coregrafice. Predarea cursului “Istoria dansului” este un proces creativ, deoarece fixează numai repere principale în dezvoltarea artei coregrafice, ceea ce permite o varietate în realizarea procesului educațional. Tematica seminarelor este determinată de profesori. În cadrul studierii creației unui maestru de balet se recomandă să fie analizat cel mai valoros spectacol montat de acesta. Profesorul are dreptul să modifice consecutivitatea studierii operelor coregrafilor, în cadrul aceeași perioadă. Aceasta se referă și la studierea materialului despre marii artiști, care pot fi incluși în prelegerea magistrală. Pedagogul în cadrul cursului variază conținutul informațional și cel formativ, plasând accentul pe analiza, generalizare, deducere, rezolvare de probleme etc. Studierea procesului dezvoltării artei coregrafice este orientat spre formarea la studenți percepții analitice a operelor coregrafice și a capacităților de evaluari valorice a artei coregrafice.

Finalitățile cursului de Istoria dansului constituie identificarea și utilizarea corectă a cunoștințelor și abilităților obținute în perspectiva formării specialistului în domeniu cu calificarea de balerin.

II. Motivația, utilitatea cursului pentru dezvoltarea profesională

Istoria dansului ca unitate de curs este disciplina care se regăsește ca domeniu de cunoaștere, metodologie și ideologie în toate disciplinele de specialitate și cele fundamentale.

Istoria dansului constituie baza estetică, conceptuală pentru studierea și cunoașterea celorlalte discipline din domeniul de educație Arte, incluse în Planului de învățământ (2016). La rândul lor, disciplinele coregrafice (dans classic, dans popular scenic, dans duet, modern și contemporan) oferă cunoașterea și posibilitatea aplicării adecvate a diverselor noțiuni de limbaj coregrafic necesare pentru analiza și aprecierea creațiilor coregrafice.

Misiunea strategică a cursului este de a contribui la definirea personalității artistice a viitorului artist de balet și om de cultură prin asigurarea unui suport teoretic adecvat și stabilitatea pregătirii practice de specialitate tuturor elevilor indiferent de specializarea ce urmează a fi aleasă. Conștientizarea dezvoltării artei coregrafice ca un fenomen cultural de mare complexitate este absolut necesară pentru înțelegerea și gestionarea conceptelor artistice, contribuie la formarea și consolidarea competențelor profesionale ce vor permite absolvenților atât însușirea pe piața muncii cât și continuarea studiilor prin programele de licență, masterat și doctorat.

Studierea originii și dezvoltării genurilor coregrafice, a diverselor curente și stiluri artistice, a tradițiilor coregrafiei naționale și mondiale din perspectiva raporturilor interdisciplinare și transdisciplinare permite o abordare mai amplă și o cunoaștere aprofundată a creației coregrafice în diferite epoci istorice. Pentru viitorii artiști de balet profesioniști aplicarea cunoștințelor și abilităților obținute în cadrul studierii istoriei dansului devine o necesitate obiectivă în formarea lor ca specialiști calificați. Orizontul artistic larg, repertoriul variat și adecvat potențialului interpretativ propriu îi va permite tânărului balerin integrarea în colective artistice, ansambluri coregrafice, participarea la concursuri naționale și internaționale.

III. Competențele profesionale specifice disciplinei:

CS.1 Explorarea istorico-stilistică și structurală a fenomenului coregrafic;

CS.2 Utilizarea terminologiei de specialitate;

CS.3 Receptarea specializată a lucrărilor coregrafice ;

CS.4 Analiza creațiilor coregrafice.;

CS.5 Prezentarea aspectelor estetice și teoretice ale artei coregrafice.

IV. Administrarea disciplinei

Semestrul	Numărul de ore			Modalitatea de evaluare	Numărul de credite	
	Total	Contact direct				
		Prelegeri	Practică/ seminar			Lucrul individual
V	60	30	-	30	ex	2

V. Unitățile de învățare

Unități de competență	Unități de conținut
1.Arta coregrafică în Republica Moldova	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Identificarea situației socio-politice și culturale ale perioadei date în R.M. ➤ Descrierea personalităților, activității și aportul lor în clădirea culturii naționale. ➤ Determinarea rolului coregrafilor și interpreților profesioniști în dezvoltarea artei coregrafice moldovenești. ➤ Identificarea trăsăturilor caracteristice folclorului național. ➤ Analizarea materialelor video referitoare la aceste perioade. ➤ Demonstrarea deosebirilor tematice și stilistice în coregrafia națională. ➤ Definierea școlilor, manierelor interpretative, academismul și democratizarea artei coregrafice. 	<p>1.1. Scurt istoric al educației coregrafice profesionale în R.M.</p> <p>1.2. Primele colective artistice din RASSM până la al II război mondial.</p> <p>1.3.Situația socialpolitică și culturală în RSSM</p> <p>1.4.Transferul colectivelor artistice din Tiraspol la Chisinau.</p> <p>1.5.Selectarea copiilor moldoveni pentru studiile în școala Vaganova.</p> <p>1.6.Inaugurarea educației coregrafice profesionale în R.Moldova.</p> <p>1.7.Apariția Ansamblului de dansuri populare al Rep.M.</p> <p>1.8. Înființarea Teatrului de operă și balet.</p>
2. Ansamblul Național Academic de Dansuri Populare,,Joc,,	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Argumentarea noilor căutări în abordarea folclorului moldovenesc. ➤ Descrierea suitelor folclorice din repertoriul Ans.,,Joc,, ➤ -Analizarea coregrafică a capodoperelor vizionate.. ➤ Conștientizarea aportului marilor artiști în crearea acestor capodopere. ➤ Identificarea izvoarelor dansului folcloric în creația coregrafică în invitații. ➤ Analizarea materialelor video . ➤ Determinarea evoluției dansului solistic. 	<p>2.1.Scurt istoric al ansamblului de dansuri populare.Conducători,coregrafi,interpreți.</p> <p>2.2.Coregrafii care au contribuit la crearea repertoriului Ans.Acad.Joc.</p> <p>2.3.Marii artiști ai dansului popular.</p> <p>2.4.Participarea la festivaluri internaționale,decadele artei moldovenești la Moscova,turneele mondiale.</p> <p>2.5.Repertoriul actual al Ansamblului și interpreții.</p> <p>2.6.Colectivele de dansuri populare în republică.</p>

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Identificarea componentelor teatrale in spectacolele ansamblului Joc. ➤ Aprecierea aportului coregrafilor țărilor balcanice în crearea repertoriului ans.Joc. ➤ Analiza creației interpretative a marilor artiști în baza materialelor vizionate. ➤ Comentarea spectacolelor susținute de colectivele venite în turneu. 	<p>2.7.Coregrafii stilului popular în țară.</p> <p>2.8.Situația folclorului: studierea,cercetarea,valorificarea și continuitatea tezaurului folcloric național.</p> <p>2.9. Perspectivele artei populare in R.Moldova.</p> <p>2.10.Situația creativității folclorice în alte colective de același gen în R.M. și în alte țări.</p>
--	--

3.Compania de balet Teatrului Național de Opera și Balet “M.Bieșu”

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Aplicarea notiunilor și a conceptelor istorico-estetice în abordarea creațiilor artistice montate în Chisinău. ➤ Identificarea caracteristicilor stilistice ale manifestărilor artistice în republica noastră.. ➤ Formarea deprinderilor de analiză a dansului și a spectacolelor de balet. ➤ Analiza formelor coregrafice în spectacolele TNOB: ➤ Identificarea aportului muzicii simfonice moldovenești în teatrul de balet. ➤ Aprecierea noilor mijloace expresive. ➤ Identificarea noilor forme în baletele stilului clasic și cel modern. ➤ Descrierea creației artistilor de balet. ➤ -Deducerea dezvoltarea tehnicii interpretative. ➤ Elucidarea trasaturilor caracteristice coregrafilor postsovietici ➤ Receptarea baletelor cu și fără subiect pe scena națională. 	<p>3.1.Inaugurarea Teatrului de Opera si Balet.Primele balete,coregrafi,artiști de balet..</p> <p>3.2. Coregrafii care au contribuit la crearea repertoriului spectacolelor de balet.Compozitori,pictori,interpreți.</p> <p>3.3.Decadele artei moldovenesti la Moscova.Turneele prin URSS.</p> <p>3.4.Baletele create în premieră mondială la Chișinău.Compozitori,coregrafi,interpreți.</p> <p>3.5.Repertoriul actual al trupei de balet.</p> <p>3.6.Coregrafii stilului clasic educați în școala națională de balet.Analiza creației.</p> <p>3.7.Temele,ideile, dramaturgia coregrafica și regizorală a spectacolelor coregrafice în repertoriul actual.</p> <p>3.8.Ultimile generații de prim soliști ai trupei de balet.</p> <p>3.9.Participari la concursuri internaționale.</p> <p>3.10. Discipolii școlii coregrafice moldovenești pe scenele lumii.</p>
---	---

4. Teatrul de balet postbelic.

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Identificarea elementelor principale ale stilurilor coregrafice în a-II-a jumătate a sec.XX. ➤ Caracterizarea subiectelor și temelor baletelor sau divertismentelor create în această perioadă. . ➤ Descrierea activității coregrafilor acestei perioade. ➤ Identificarea atmosferei teatrale și literar-muzicale în condițiile mai libere a anilor 60. ➤ Analiza evenimentelor istorice și influența lor asupra dezvoltării artei coregrafice. ➤ Descrierea și analiza vastei activități ai coregrafilor sovietici și influența lor netă asupra dezvoltării teatrului coregrafic universal în a II-a jum. a sec.XX. ➤ Consemnarea dezvoltării gândirii teoretice în domeniul coregrafiei postbelice.Promotorii și discipolii. ➤ Recunoașterea și analiza creației în baza dramaturgiei muzical-coregrafice. ➤ Confirmarea activității interpretative ai vedetelor baletului rus și ponderea lor în dezvoltarea artei interpretative universale 	<p>4.1.Activitatea teoretică a lui F.Lopuhov și discipolii sai - Iu.Grigorovici și I.Beliskii, G.Alexidze, care au eliberat arta coregrafică din sclavia drambaletului realismului socialist.</p> <p>4.2.Creația lui Iu.Grigorovici, I.Beliskii și noua cotitură salvatoare în dezvoltarea coregrafiei mondiale.</p> <p>4.3.Baletele inedite și redacțiile lui Grigorovici a baletelor clasice.</p> <p>4.4. Creația lui I.Beliskii. Dezvoltarea baletelor simfonice.</p> <p>4.5.Opera coregrafica a lui O.Vinogradov.</p> <p>4.6. Dramaturgia muzical-coregrafică- calea salvatoare a coregrafiei universale.</p> <p>4.7.Creația coregrafica la sf.sec XX. V.Elizariiev, G.Maiorov, B.Eifman, G.Kovtun s.a.</p> <p>4.8.Activitatea marilor artisti ai perioadei.</p>
---	--

5. Vizionarea și analiza dramaturgiei scenaristice și coregrafice a baletelor create în perioadele studiate în acest semestru. (Expunerea referatelor cu tema baletelor analizate).

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Descrierea în linii generale a fabulei și subiectului baletelor vizionate. ➤ Identificarea compartimentelor dramaturgice a fiecărui spectacol de balet. ➤ Descrierea formelor coregrafice folosite de coregrafi în diverse perioade. ➤ Formularea temelor abordate în fiecare spectacol aparte. ➤ Analiza arhitectonică a baletelor. ➤ Delimitarea compartimentelor coregrafice și regizorale în cadrul spectacolului. ➤ Analiza interpretativă a artiștilor de balet. 	<p>5.1.Vizionarea și analiza baletelor studiate.</p> <p>5.2 Dramaturgia și coregrafia în baletele perioadei postbelice.</p> <p>5.3.Analiza spectacolelor baletului național și a Ansamblului Joc.</p> <p>5.4.Vizionarea baletelor lui Grigorovici, O.Vinogradov. V.Elizariiev, B.Eifman, Gh.Covtun.</p> <p>5.5. Analiza și compararea diverselor versiuni.Subtilități interpretative.</p>
--	---

<p>➤ -Prezentarea în public a referatului de analiza a unui balet la libera alegere.</p>	<p>5.6.Vizionarea și cunoașterea aprofundată a trupelor coregrafice în turneu la Chisinau.</p>
--	--

VI. Repartizarea orientativă a orelor pe unități de învățare

Nr. ord.	Unități de învățare	Numărul de ore			
		Total	Contact direct		Lucrul individual
			Prelegeri	Practică/seminar	
1	2	3	4	5	6
1.	Arta coregrafica în Rep.Moldova	6	3	2	1
2.	Ansamblul Academic de dansuri populare,,Joc,,	6	3	2	1
3.	Compania de balet ai Teatrul Național de Operă și balet M.Bieșu.	6	3	2	1
4.	Teatrul de balet sovietic postbelic..	18	8	8	2
5.	Vizionarea și analiza dramaturgiei scenaristice și coregrafice a baletelor create în perioadele studiate în acest semestru. Expunerea referatelor cu tema baletelor analizate.	24	6	13	5
	Total	60	23	27	10

VII. Studiu individual ghidat de profesor

Materii pentru studiul individual	Produse de elaborat	Modalități de evaluare	Termeni de realizare
1. Arta coregrafică în Republica Moldova			

1.1. Vizionarea materialelor video și lectura materialelor dedicate acestei perioade.	Analiza tehnicii interpretative și încărcăturii emotive a materialului vizionat.	Prezentare publică	Săptămâna 3
2. Ansamblul Academic Național de Dansuri Populare,,Joc,,			
2.1 Vizionarea și analiza dansurilor studiate.	Referat: Sistematizarea noțiunilor de limbaj coregrafic	Prezentare publică	Săptămâna 5
3. Compania de balet Teatrul Național de Operă și Balet “M.Bieșu”.			
3.1 Conștientizarea mijloacelor de expresie în baletele naționale.	Eseu: Specificarea genurilor coregrafice	Prezentarea rezultatelor	Săptămâna 7
4. Teatrul de balet postbelic sovietic.			
4.1 Căutarea a noi căi de dezvoltare a teatrului de balet..	Comunicare: Recunoașterea și analiza stilului coregrafic.	Prezentarea comunicării	Săptămâna 9
5. Vizionarea și analiza dramaturgiei scenaristice și coregrafice a baletelor create în perioadele studiate în acest semestru. (Expunerea referatelor cu tema baletelor analizate).			
5.1. Analiza comparativă a diverselor versiuni.	Studiul de caz: Clasificarea genurilor și stilurilor. .	Demonstrația practică a studiului.	Săptămâna 12

VIII. Lucrările practice recomandate

Nr.	Unități de învățare	Lista lucrărilor practice
1.	Noțiuni introductive cu privire la rolul reformelor introduse în arta coregrafică. <i>Istoria dansului în sistemul educației artistice</i>	<i>Studiu de caz:</i> Clasificarea principiilor de analiză a lucrărilor coregrafice.
2.	Elemente de limbaj specific în abordarea creațiilor coregrafice.	<i>Fișa de lucru:</i> Aprecierea criteriilor de dezvoltare a limbajului coregrafic
3.	Metodele de studiere a creațiilor coregrafice din perspectiva evoluției stilurilor artistice.	<i>Eseu:</i> Sistematizarea genurilor coregrafice.
4.	Diversitatea stilistică a dansului în sec.XX.	<i>Referat:</i> Conceptul estetic al artei coregrafice.
5.	Studierea baletelor create de coregrafii moderniști..	<i>Portofoliu:</i> Patrimoniul coregrafiei perioadei sovietice.

IX. Sugestii metodologice

Curriculumul disciplinar la *Istoria dansului* are drept scop formarea și dezvoltarea competențelor profesionale ale elevilor din învățământul profesional tehnic postsecundar la specialitatea Balerin .

Metodele predării-învățării acestei discipline presupune folosirea unor procedee și tehnici care îl implică pe elev în procesul de studii, urmărindu-se dezvoltarea gândirii, stimularea creativității, dezvoltarea interesului pentru învățare.

Curriculum la Istoria dansului propune profesorului să fundamenteze la nivel teoretic și practic orizontul cultural al viitorilor tineri artiști de balet. Specificul disciplinei impune o abordare tematică și o tratare tradițională cronologică. Conținuturile obligatorii urmează în succesiunea lor istorică, diversificându-se în teme monografii. Analiza partițiilor coregrafice și vizionarea spectacolelor de balet fiind o condiție indispensabilă pentru formarea profesională și însușirea procesului de evoluție a creației coregrafice în funcție de stilurile și epocile studiate.

Sugestiile metodologice cuprind recomandări specifice disciplinei *istoria dansului* privind metodologia de aplicare a Curriculumului, proiectarea și realizarea demersului didactic. Sunt incluse propuneri de organizare a procesului de predare-învățare-evaluare cu privire la deplasarea accentelor de pe conținuturi pe competențe. Strategiile didactice sunt orientate spre eficiența maximă a instruirii și *asigurarea calității* procesului de studii.

În vederea asimilării lexicului și operării cu limbajul specific disciplinei și a contextului istorico-stilistic, conform principiului *învățare prin acțiune* curriculum îmbină latura teoretică cu cea aplicativă prin:

- folosirea unor tehnologii variate de informare și de cercetare coregrafică;
- utilizarea materialelor vizuale orientată către conștientizarea elementelor de limbaj și expresie, în funcție de epocile studiate;
- analiza spectacolelor coregrafice și a materialelor de specialitate (diverse surse de informație de la carte, dicționar la internet).;
- apelarea la tehnici de informare permite elevului selectarea și stocarea diverselor date din domeniul teatrului, muzicii, literaturii, artelor plastice, etc. În același timp, cu ajutorul TIC pot fi dezvoltate abilitățile de executare a operațiilor de notație coregrafică și de probe componistice.

Flexibilitatea de opțiune a cadrului didactic în raport cu demersul metodologic se va reflecta în alegerea materialului coregrafic ce urmează a fi vizionat și studiat, în selectarea bibliografiei în funcție de individualitatea fiecărui elev sau grup de elevi cu preocupări și interese convergente.. La finalizarea studiilor absolventul va putea comunica propriile opțiuni, să formuleze judecăți avizate și argumentate prin limbaj de specialitate.

Pentru realizarea scopului major al disciplinei sunt utilizate metode interactive de predare – învățare care îmbunătățesc calitatea procesului de instruire, având un caracter activ – participativ. Demersul educațional va fi centrat pe elev, care este considerat partener al cadrului didactic, fiind implicat în realizarea activităților ce conduc la formarea competențelor profesionale.

În procesul de predare-învățare pentru atingerea *competențelor disciplinare* sunt recomandate diverse metode și tehnici - explicația, prezentarea materialelor video, ilustrarea fragmentelor coregrafice. Elevii vor realiza

sarcini individuale și în grup în scopul aprecierii fragmentelor coregrafice și analizei teoretice a lucrărilor studiate.

Unitatea de curs include 60 de ore (30 de ore de contact direct, 30 ore de studiu individual). Orele de *contact direct* prevăd activitatea profesorului într-un mod creativ, utilizând mijloace de învățare moderne, interactive, diferite forme de lecții (de predare a noului material, de comunicare, de control etc.) având ca scop niște rezultate scontate la finalizarea programului de pregătire profesională. Cunoștințele obținute la orele de contact direct se vor consolida în cadrul *studiului individual* prin realizarea unui șir de lucrări scrise (referate, eseuri, fișe de lucru), exerciții de analiză și sinteză a temelor studiate, prezentări publice a rezultatelor obținute etc.

Noua viziune curriculară permite profesorului o abordare metodică flexibilă la nivel teoretic și practic, care se va reflecta în selectarea demersului metodologic, a căilor și mijloacelor utilizate.

De menționat, că adevăratul contact cu arta coregrafică ca și cea teatrală se face în sălile de teatru, suportul electronic fiind doar o alternativă modernă la veritabila întâlnire nemijlocită cu creațiile coregrafice.. La finalizarea studiilor absolventul va putea comunica propriile opțiuni și va formula judecăți avizate și argumentate.

În scopul realizării *competențelor specifice* se recomandă utilizarea diverselor metode didactice: discursul, prelegerea, descrierea, dialogul didactic argumentativ, conversația euristică, discuția colectivă etc.

Pentru eficientizarea acestui proces se propune utilizarea activităților centrate pe acțiunea elevilor: problematizarea, braitstormingul, ciorchinele, studiul de caz, exerciții mixte și altele.

Problematizarea presupune crearea unor situații-problemă care să determine elevii să restructureze și să completeze unele cunoștințe anterioare în vederea soluționării noilor situații pe baza experienței și a efortului personal. Problemele pot fi:

- de identificare,
- de explicare,
- de demonstrare.

Braistorming constituie o metodă eficientă pentru generarea în grup a ideilor într-un interval de timp scurt, prin care se stimulează gândirea și imaginația elevilor. Braistormingul scris este mai eficient decât cel oral, deoarece la el îndrăznesc și cei timizi. Metoda este caracterizată de mai multe variabile, printre care: o atmosferă relaxantă, libertatea exprimării ideilor, jocul creativ.

Ciorchinele este o strategie de găsire a căii de acces la propriile cunoștințe, înțelegeri legate de o anumită temă. Ciorchinele este un tip de *Braistorming* care reprezintă o modalitate de a construi sau a realiza asociații noi de idei sau de a releva noi sensuri ale ideilor. Tehnica ciorchinelui presupune plasarea în centru conceptul de referință, iar în jurul lui se va plasa conceptele conexe și ideile derivate. Realizarea lui presupune comparații, raționamente, clasificări, ierarhizări.

Etapele realizării ciorchinelui:

1. Prezentarea cuvântului –cheie sau a propoziției-nucleu;
2. Explicarea regulilor pe care le presupune tehnica;
3. Realizarea propriu-zis a ciorchinelui;

4. Reflexia asupra ideilor emise și conexiunilor realizate.

Studiul de caz – metoda de confruntare directă a participanților cu o situație din viața reală, autentică, având un pronunțat caracter activ și evidente valențe euristice și aplicative. Această metodă urmărește realizarea contactului elevilor cu realitățile complexe, autentice dintr-un domeniu dat și testarea gradului de operaționalitate a cunoștințelor însușite și a capacităților formate în situații-limită.

Pentru ca o anumită situație să poată fi considerată și analizată precum un «caz», ea trebuie să aibă anumite particularități:

- să aibă relevanță în raport cu obiectivele activității;
- să fie autentică;
- să fie motivant, să suscite interes din partea participanților;
- să aibă valoare instructivă în raport cu competențele profesionale, științifice, etice

X. Sugestii de evaluare a competențelor profesionale

Evaluarea constituie o dimensiune importantă al procesului de învățare, întrucât furnizează informații despre calitatea și funcționalitatea acesteia. Alături de predare și învățare evaluarea constituie o componentă operațională fundamentală a procesului de învățământ, care urmărește progresul elevului în domeniul instruirii muzicale la nivel de formare a competențelor profesionale.

Evaluarea reprezintă o activitate de măsurare, interpretare și apreciere a achizițiilor și rezultatelor obținute de elevi.

Funcțiile pedagogice ale evaluării sunt :

- *de constatare* și apreciere a performanțelor școlare, verificarea rezultatelor la anumite intervale de timp, pe criterii constatative prin sistemul de notare;
- *de diagnosticare*, bazată pe verificarea și interpretarea rezultatelor pe criterii calitative asupra dificultăților de învățare;
- *de prognosticare* – oferă sugestii pentru deciziile ce urmează a fi luate în scopul ameliorării procesului instructiv-educativ;
- *de feedback* continuu care asigură îmbunătățirea permanentă a instruirii;
- *de formare* la elevi a unei imagini de sine și a unei capacități autoevaluative;
- *de apreciere* a eficienței proceselor de instruire prin optimizarea raporturilor dintre rezultatele obținute, resursele utilizate și calitatea procesului de instruire

Strategiile de evaluare trebuie concepute astfel, încât să solicite elevilor eforturi intelectuale și practic-acționale. Structura actului evaluativ cuprinde următoarele trei etape:

- 1 – *verificarea* - presupune colectarea de informații referitoare la nivelul performanțelor școlare prin aplicarea unui ansamblu de strategii, metode tehnici și procedee de instruire;
- 2 – *măsurarea*, care se referă la acordarea unei semnificații cantitative caracteristicilor calitative;

3 – *notarea* presupune precizarea semnificației atribuite prin măsurare. Notarea este o acțiune a cadrului didactic de apreciere prin note școlare a progresului realizat de elevi.

Axarea procesului de învățare-predare-evaluare pe competențe generează o **structură continuă a evaluării, realizată prin evaluare inițială, formativă și sumativă.**

Inițială – se realizează în faza inițială în scopul aprecierii cunoașterii nivelului de la care pornește procesul de instruire.

Formativă (continuă) – constă în formare permanentă a competențelor reflectate în standardele educaționale și ameliorarea rezultatelor școlare pe tot parcursul programului de învățare.

Sumativă (finală) – se va realiza la sfârșitul fiecărei teme și la sfârșitul semestrului. Vor fi apreciate abilitățile elevului de a efectua concluzii cu privire la specificul stilistic, conceptual și de gen a creațiilor studiate; de a analiza conținutul de imagini și structura lucrărilor muzicale. Evaluarea sumativă are drept scop dezvoltarea la elevi a capacităților de sinteză și de sistematizare a cunoștințelor.

Metode de evaluare sunt considerate căile prin care profesorul oferă elevilor posibilitatea de a demonstra nivelul de stăpânire a cunoștințelor, de formare a capacităților prin utilizarea unei diversități de instrumente adecvate scopului urmărit. Metodele de evaluare sunt împărțite în două categorii:

- *tradiționale*
- *alternative sau complementare*

Metode tradiționale

1. Probele orale:

- a) conversația de verificare (prin întrebări și răspunsuri conform biletelor/testelor);
- b) cu suport vizual;
- c) redarea (repovestirea);

2. Probele scrise:

- a) extemporalul (lucrarea scrisă neanunțată);
- b) activitatea de muncă independentă în clasă;
- c) lucrarea de control (anunțată);
- d) tema pentru acasă;

3. Probele practice:

- a) executarea unor sarcini;
- b) interpretarea temelor coregrafice-studiate;
- c) aprecierea fragmentelor coregrafice-cu utilizarea TIC;
- d) întocmirea unor schițe, grafice;

Examenul - o formă de totalizare a evaluării sumative, care include probe de testare finală (fișe de evaluare și răspuns oral conform întrebărilor din bilete, test- coregrafic).

Un loc important în procesul de evaluare îi va reveni evaluării studiului individual al elevului care se va desfășura conform unui grafic stabilit și unei tematici prestabilite.

Nota finală la unitatea de curs se constituie ca media de la evaluarea curentă (nota semestrială) și a notei de la examen. Evaluarea curentă constituie 60% din nota finală, respectiv nota de la examen constituie – 40%.

Nota de la evaluarea curentă se calculează ca media aritmetică (cu zecimale) a notelor obținute în cadrul orelor atât la contact direct cât și la studiul individual.

Metode alternative sau complementare (portofoliul, proiect, studiu de caz)

Este de preferat ca rezultatele să fie analizate cu clasa de elevi, pentru ca profesorul să poată formula observații, aprecieri și concluzii.

Pe baza analizei activității elevilor și a rezultatelor obținute de ei în cadrul investigației, profesorul poate acorda note, valorificând funcția evaluativă a investigației.

Realizarea evaluării permite o apreciere obiectivă a cunoștințelor și competențelor elevilor precum și a progreselor înregistrate de aceștia.

XI. Resursele necesare pentru desfășurarea procesului de studii

Cerințele față de sălile de curs

Dotarea cu : -sală de studii

-calculator, proiector MM, ecran de proiectare

Mijloace de învățământ

- reprezentări vizuale (imprimări ale lucrărilor coregrafice studiate)

- reprezentări mixte: manuale, cărți și reviste de specialitate, îndrumări metodice, ghiduri practice.

XII. Resursele didactice recomandate elevilor

Nr. crt.	Denumirea resurse
1.	Coroliov Elfrida, Aga Nicolae Enciclopedie „Baletul moldovenesc,,
2.	Хореографическое искусство Молдавии Кишинев. 1970
3.	Спектакль. Балетмейстер. Танцовщик. Кишинев. 1977
4.	Ранние формы танца. Кишинев. 1977Творчество артиста балета. Кишинев. 1983

5.	Молдавский народный танец. В соавторстве с В. Курбетом и М. Мардарем. Москва. 1984.
6.	Унде жоакэ молдовений Кишинэу. 1989
7.	Молдавский балетный театр. Кишинев. 1990
8.	Танец и художественная культура. Минск.1997
9.	Петр Леонарди. Жизнь и судьба. Кишинев .2002
10.	Театр и время. Кишинев. 2006
11.	Teatrul Național de Operăși Balet. Coautorul A. Dănilă. Chișinău. 2007
12.	Театр. Классика. Стиль Кишинев. 2011
13.	Baletul moldovenesc. Ediție Enciclopedică. Chișinău. 2015
14.	COROLIOVA, E. Палеолитическое искусство Карпато-Днестровского региона.: Археология, этнография и антропология Евразии. Новосибирск. 2011, 1(45). С. 34-42. УДК 903.2.
15.	V.Krasovskaia Istoria russcogo baleta. Iscusstvo Leningrad 1975
16.	Август Бурнонвилле Москва'' радуга''1983
17.	Russkii Baletnii Teatr, V. Krasovskaia
18.	Balet. Enciclopedia, 1981.
19.	Bahrușin I. Baletii Chaikovscogo M 1940.
20.	Bejar M. Mgnovenie v jizni drugogo,1989.
21.	Vanslov V. Baletii Grigorovicea,1971.
22.	Lopuhov F. Șestideseat let v balete, 1966.
23.	Tovstonogov Zercalo ștenii, Iscustvo 1984.
24.	Felizenshtein V,Iscustvo 1984.
25.	Zapadnoevropeiskii baletnii teatr, V. Krasovskaia 1979.
26.	Caraman-Fotea C.Ghid de balet.București 1973.
27.	Noverre J.G. Scrisori despre dans și balete. 1967
28.	https://www.youtube.com/watch?v=FavICSD-als
29.	https://www.youtube.com/watch?v=9BPM6Ar5ZYc
30.	https://www.youtube.com/watch?v=BHBGIK4eqZo

31.	https://www.youtube.com/watch?v=hKwyR99K6_0
32.	https://www.youtube.com/watch?v=hKwyR99K6_0
33.	https://www.youtube.com/watch?v=0iA9fhfN2KQ
34.	https://www.youtube.com/watch?v=3HB_a1Ttce0
35.	https://www.youtube.com/watch?v=_rcW_yx9LEQ